

‘Lovelace’ apuja la temperatura d’una gèlida Berlinale

Sharon Stone apareix com a mare de l’actriu porno dels anys vuitanta

DOMINIQUE CHARRIAU / WIREIMAGE

Amanda Seyfried interpreta Linda Lovelace

SALVADOR LLOPART

Berlín
Enviat especial

Linda Lovelace, una precursora. Una actriu divinitzada per aquells, com el catedràtic Román Gubern i d’altres, que veuen en la seva empremta en el porno incipient una forma d’alliberament (del cinema) més que no pas els primers passos cap a la conversió del cos en objecte d’ús i gaudi (vicarial): un objecte de desig.

El cine porno va començar amb Lovelace a ser indústria gràcies a pel·lícules com *Garganta profunda*. Sharon Stone es la mare de Linda (Amanda Seyfried) al film de Friedman i Epstein.

‘Gold’, de Thomas Arslan, és un ‘german-western’ ambientat al Canadà del segle XIX

D’aquell temps de crisi parla tangencialment *Gold*, de Thomas Arslan, en la secció competitiva. Parla de l’emigració a finals del XIX al Canadà per buscar or, encara que en realitat es refereix a la necessitat de buscar nous horitzons i sortir d’un mateix per canviar. *Gold* és un western més metafísic que èpic, en què la metàfora i l’al·legoria s’imposen a l’acció (inexistent) i a l’aventura. Construït amb retalls realistes de *Meek’s Cutoff* (2010), de Kelly Reichardt (una

caravana que no arriba enlloc), i amanit amb la mítica/mística de *Dead man* (1995), de Jarmanusch. Per moments sembla *Els deu negrets*, en veure desaparèixer els personatges un després de l’altre. O *Aguirre, la cólera de Dios*, però sense la seva atractiva bogeria.

Una vida llarga i feliç, de Boris Khlebnikov, se centra en una comunitat d’emigrants camperols, urbanites russos que s’han instal·lat a la península de Kola. L’especulació arriba a aquest racó alliberat, i Sascha, l’impulsor de la granja, es veu abocat a agafar els diners d’una indemnització o a resistir al costat dels seus col·legues.

L’interès del film rau que aquesta resistència no és èpica; és miserable. Treu el pitjor de tots els personatges, fins i tot el mateix Sascha. Un drama rural, doncs. O neorural. El gir existencialista, marcat per les eleccions personals, el matís de la responsabilitat, es converteix en drama. És d’aquesta mena de pel·lícules que resulten molt més interessants explicades, per l’escassa inspiració de Khlebnikov, de forma plana, sense penetrar al cor dels personatges, observant sense passió. Explicada, emociona. Vista, esgota.

I parlant de decepcions, la jornada competitiva va acabar amb una originalitat, encara que cansa una mica. Es diu *The necessary death of Charlie Countryman*, de Fredrik Bond, especialista en videoclips musicals. No parla de crisi, però us asseguro que fa entrar en una crisi personal profunda: l’odiada crisi del “però què estic fent aquí?” ●

CRÍTQUES

Fràgil, avorrit, glaçat

TEATRE

Quan despertem d’entre els morts

Autor: Henrik Ibsen. Traducció: Carolina Moreno
Director: Ferran Madico
Lloc i data: TNC - Sala Petita 7/II/2013

JOAN-ANTON BENACH

Quina llàstima! Un Ibsen pràcticament desconegut a Catalunya, el darrer que va elaborar l’autor amb la voluntat de tancar un gran cicle dramàtic, s’ha convertit en un dels espectacles més fràgils i avorrits que s’han presentat mai als escenaris del Nacional (TNC). Quina llàstima que *Quan despertem d’entre els morts* (1899), obra important que recull les dèries i compromisos principals del dramaturg –i que “amaga una filosofia que tot ho abraça” (Joyce)– presenti un catàleg d’interpretacions tan diversos que impedeix la credibilitat de les situacions i la circulació d’emocions d’una certa entitat.

I és de debò llàstima, en fi, que Ferran Madico, professional d’acreditada solvència, aquesta vegada no s’hagi posat el vestit de director entenimentat i eficient que lluia quan el 2007 ja va visitar la Sala Petita del TNC per muntar *Tornar a casa*, de Pinter, aleshores, però, sense cap afany d’ingressar a les files dels innovadors fora de sè-

rie. Amb *Quan despertem d’entre els morts* Ibsen (1828-1906) retornava a un simbolisme, menys desfermat que el de *Peer Gynt*, però indispensable per cloure la seva etapa naturalista i reblar, a tall de proclama o consigna, unes opcions vitalistes en front dels enderiments artístics i les actituds morals obnubilades que genera un individualisme radical.

Idees i conductes de personatges tractats pel dramaturg (Solness, el Dr. Stockman, Borkman, Nora...) troben en *Quan despertem...* ressonàncies evidents en el que ha estat la vida de l’escultor Arnold Rubek (Lluís Marco), en el que aquest pensa o ha

Hi ha en el muntatge una espècie de gèlida simplificació simbolista que contagia els actors

pensat de la seva obra artística i en els qui l’envolten. En efecte, a través dels retrats que es llisten mútuament amb Maja (Esther Bové), la seva dona i, sobretot, dels que rep d’Irene (Cristina Plazas), l’antiga model, enamorada d’ell sense que ell ho sàpiga, s’entén el sentit del testament teatral ibsenià i del final tràgic que conté: Rubek i Irene moriran colgats per un allau d’alta muntanya, assumptió expiatòria dels càstigs merescuts (?) per

les contradiccions, alienacions i ideals errats dels herois que el dramaturg havia dut fins a la frontera del “tercer regne” inasolít amb el qual somiava. Malauradament, no hi hagué el nou cicle dramàtic; un vessament cerebral va ferir Ibsen i el va tenir impossibilitat fins a la que va morir. La “pax vobiscum” que “una diaconessa” (Lina Lambert) adreça als espectadors al final de la representació es pot entendre com una invitació a cercar, deslliurats d’enemics, l’acces a aquest món nou.

Mitjançant el que crec que és una excel·lent traducció de Carolina Moreno, amb qui ha col·laborat Feliu Formosa, el director Ferran Madico fa que la “lletra” de *Quan despertem...* ens arribi clara, per bé que massa desinfectada dels “virus” escènics que donen a un espectacle la calidesa necessària. Hi ha en el muntatge una mena de gèlida simplificació simbolista que encomana als intèrprets una actuació sense relleus. Ni els esforços lloables de Marco es deslliuren d’una certa monotonia. Com Ulfheim, el terratinent amb qui Maja abandona el marit, hi ha Ernest Villegas amb un aire esportiu inconvincent. Els apunts coreogràfics (Sol Picó) són una nosa postissa del tot prescindible, i l’ambigüetat escenogràfica (Max Glaenzel) que vol equiparar els cims muntanyosos i els blocs que esculpirà Rubek, un artifici incòmode per tothom, pels personatges i pel públic. Com deia, una llàstima. ●

Cru i salvatge

ROCK

The Jon Spencer Blues Explosion

Lloc i data: Sala Apolo (7/II/2013)

KARLES TORRA

Després d’una pausa de sis anys, la Jon Spencer Blues Explosion es va tornar a reunir el 2010 per oferir una sèrie de concerts en reeditar alguns dels seus primers treballs. Van anunciar que no descartaven gravar un nou àlbum, el que es va fer l’estiu pas-

sat. Amb el títol de *Meat + Bones*, aquesta anàrquica i estrepitosa banda de Nova York proposa en el seu últim artefacte un retorn als seus orígens per mostrar a una nova generació que el seu so brut, cru i salvatge no ha perdut gens de força.

Deixant de banda el caire més experimental que mostraven els seus dos anteriors discos, el trio reprèn el rock-and-roll punkoide i de garatge dels seus primers temps amb unes dosis de blues deformat i funk embrutit. Com sol ser habitual, el concert va ser un *tour de force*, incrustant els temes l’un darrere l’altre sense

gairebé pauses, entre poderosos *riffs* de guitarra i els estrofaris esgarips d’un Spencer que es va mostrar com una perfecta *antiestrella*. Ben incardinats en un repertori que també va acollir alguns hits de la banda, entre els temes de nova trinca van destacar, més enllà d’un sensacional *Black mold*, el *glam boogie* de reminiscències stonies continuat a *Black Thought*, així com un infecciós *Get your pants off* carregat de dinamita funk.

En el curs d’un efervescent i satisfactori concert, que també va mostrar l’encertat ús del *the-remin* per part de Spencer, aquest trio tan explosiu va demostrar la vigència del seu so cru i salvatge. ●

Ronda encesa

CANÇÓ

Maria del Mar Bonet

Lloc i data: Auditori Barradas (7/II/2013)

DONAT PUTX

Coincidint amb la reobertura de l’Auditori Barradas de l’Hospital, Maria del Mar Bonet va avançar el contingut del seu proper disc, *Fira encesa*, amb el qual se suma al centenari del poeta mallorquí Bartomeu Rosselló-Pòrcel. Reforçant la jugada,

al vestíbul de la sala es podia visitar l’exposició dedicada a l’autor *Imitador del foc*.

La cantant ha reunit les adaptacions de Rosselló-Pòrcel de la seva discografia des de 1971, i hi ha afegit tres inèdits (*Pluja en en jardí de l’Ateneu*, *Poques paraules surten*, *Quan arribarà aquell moment*). Va presentar-se en format de trio, tot completant el programa amb versions de poemes com Costa i Llobera o Gabriel Alomar, entre d’altres.

Maria del Mar Bonet va signar un dels seus millors concerts dels últims anys, mostrant

una gran forma interpretativa en diversos registres, des de l’embolcall *jazzy* de *Camí florit* (Josep Maria Llopart) fins als episodis de més mediterraneïtat (*Inici de campana*, de Rosselló). Excel·lència musical lligada a una esplèndida visió de l’obra del poeta desaparegut als 24 anys.

Aquesta immersió en el món de Rosselló-Pòrcel ens exposa sensualitat, humor i esperança, però també el gran dramatisme de la premonició més fatal (*En la meua mort*), o escruixidores estampes com *Ronda amb fantasmes*, en què ens descriu els plors de “l’esquelet mossegat pels gossos de la nit”. ●